

Z Życia Polesia

Egzemplarz bezpłatny PAŹDZIERNIK - GRUDZIEŃ 2018 ISSN 2081-9137 Nakład: 3000 egz. Numer 32

Cyców / Ludwin / Łeczna / Puchaczów / Sosnowica / Spiczyn / Urszulin / Uścimów / Wierzbica

Spis treści

Kącik historyczny Niepodległościowe epizody na „ziemi łęczyńskiej” (1915-1920) _	3
Gmina Sosnowica Na ludowo w Sosnowicy _____	4
Gmina Puchaczów Uroczyste obchody 100-lecia Odzyskania Niepodległości _____	4
Cudze chwalcie, swoje znajcie _____	5
Uroczyste odsłonięcie pomnika Józefa Piłsudskiego w Ciechankach _____	6
Gmina Urszulin Wytyczno pięknieje Obchody 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości w gminie Urszulin _____	7
Gmina Ludwin 100 rocznica Odzyskania Niepodległości przez Polskę Niezwykły artysta malujący ustami _____	8
Magia Talentów 2018 _____	9
Gmina Wierzbica I Spotkanie Oplatkowe Wierzbiczian i Koncert Charytatywny ____	9
Oznakowane przejścia dla pieszych Spotkania opłatkowe w Gminie Wierzbica _____	10
Gmina Łęczna Jubileusz 70-lecia działalności Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Zbigniewa Gerberta w Łęcznej _____	11
Gmina Cyców „Pluszak dla Kosowa” - niecodzienna akcja cycowskich uczniów „Ułani Lubelscy” - Gminny Konkurs Plastyczny z okazji 100 rocznicy powstania 7 Pułku Ułanów Lubelskich ____	14
Wystawa „W drodze do niepodległości” z wizytą w Zespole Szkół w Cycowie _____	15
Gmina Spiczyn Czy nasza Niepodległa jest moją historią? _____	15
Oni proszą o naszą pamięć... _____	16
Gmina Uścimów Ponad podziałami pod flagą biało-czerwoną _____	17
Otwarcie świetlicy w Nowej Jedlance Poetycko w Krasnem... _____	18
Kącik literacki _____	19
Kącik kulinarny _____	20

Redakcja Kwartalnika:

Małgorzata Leszczyńska

Ewelina Stopa

Michał Woźniak

Autorzy tekstów:

Iwona Czczko

Magdalena Kępa

Antonina Gajos

Jolanta Mackiewicz

Marta Gawlińska

Celina Michalska

Dominik Guz

Anna Socha

Magdalena Haraszczuk

Barbara Starownik

Monika Kędzierska

Józefa Werduch

Monika Bogusz
Katarzyna Choma
Justyna Czarnomysa
Danuta Panas
Beata Sagan
Karolina Świeczak
Katarzyna Tkaczyk

Siedziba redakcji:

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Polesie”
ul. Nowa 1, 21-070 Cyców
tel./fax: 82 567 76 75; 603 311 699; 605 080 699

e-mail: biuro@lgdpolesie.pl adres www: www.lgdpolesie.pl

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść przesłanych
artykułów i źródła pochodzenia zdjęć.

KOMBIGRAF

Druk: Kombigraf
ul. Obrońców Pokoju 5/80
21-010 Łęczna

Kącik Historyczny

Niepodległościowe epizody na „ziemi łączyńskiej” (1915-1920)

Rok 2018 wyznacza szczególną rocznicę – jest to bowiem już setna rocznica odzyskania przez Polskę niepodległości utraconej w wyniku rozbiorów (1772, 1793, 1795). Marzenia o wolności spełniły się dopiero po 123 latach wraz z klęską mocarstw zaborczych i zakończeniem I wojny światowej. Podczas paryskiej konferencji pokojowej w Wersalu premierzy Wielkiej Brytanii, Włoch i Francji 3 czerwca 1918 r. zadeklarowali utworzenie Polski zjednoczonej i niepodległej, z dostępem do morza jako jednego z warunków trwałego i sprawiedliwego pokoju oraz przywrócenia prawa w Europie. Podpisy Ignacego Paderewskiego i Romana Dmowskiego pod dokumentem wersalskim „przypieczętowały powrót Polski na mapę Europy i świata”.

7 października 1918 r. Rada Regencyjna (powstała w 1917 r. w efekcie realizacji aktu 5 listopada) ogłosiła manifest proklamujący odbudowanie Państwa Polskiego. Natomiast 11 listopada przekazała pełnię władzy wojskowej (trzy dni później także cywilnej) Józefowi Piłsudskiemu mianując go naczelnikiem państwa. To właśnie 11 listopad stał się symboliczną datą odzyskania przez Polskę niepodległości.

Udział w działaniach wyzwoleniczych miały także „małe ojczyzny”. W bezpośrednim zasięgu I wojny światowej i zmagani o granice znalazła się „ziemia łączyńska”, której mieszkańcy zaangażowali się w walkę niepodległościową. Zapewne pierwsze odgłosy toczonych kampanii do ludności dzisiejszego powiatu łączyńskiego dotarły już na przełomie sierpnia i września 1914 r. Wówczas armia austro-węgierska pokonała wojska rosyjskie pod Krańnikami.

Wielka wojna na nasze tereny wkroczyła w 1915 r. W czerwcu ewakuujące się wojska rosyjskie zagrabily dzwony z kościołów w Łęcznej i Puchaczowie oraz wyposażenie i zapasy magazynowe milejowskiej cukrowni. Mieszkańców dotknęły wysiedlenia oraz pobory do zaborczych armii.

Na przełomie lipca i sierpnia 1915 r. przez tereny obecnego powiatu łączyńskiego przebiegał front austriacko-rosyjski.

Stoczono kilkanaście bitew. 31 lipca w Maryniowie. Między 31 lipca a 2 sierpnia w Łańcuchowie. 2 sierpnia w Ciechankach. Od 2 do 4 sierpnia w Jasięcu. 3 sierpnia w Łysołajach. 3 i 4 sierpnia w rejonie Charłęża i Bystrzycy, natomiast między 4 a 8 sierpnia w Zawieprzycach. W Cycowie starcie miło miejsce 9 lub 10 sierpnia. Od 7 do 21 sierpnia bój trwał w okolicach Dratowa. Tamtejsza cerkiew św. Mikołaja Cudotwórcy służyła jako szpital polowy. W sierpniu 1915 r. walki miały miejsce także w Kijanach, Stoczku, Zalesiu, okolicach Piaseczna, Wólki Zawieprzyckiej, Bogdanki, Łęcznej, Zedulina, Wólki Starej, folwarku Natalin (obecnie Starościc), Wólki Bieleckiej, Ostrówka czy Milejowa.

W wyniku działań wojennych zniszczono budynek szkoły powszechnej w Milejowie. W znacznej części spalono Łęczną, natomiast niemal zupełnie m.in. Puchaczów, Ostrówek, Ciechanki, Cyców oraz Stawek. W Ciechankach ocalał jedynie dwór, w Puchaczowie kościół i plebania, a w Cycowie murowana cerkiew.

Niemymi świadkami prowadzonych na terenie powiatu działań zbrojnych są cmentarze zakładane w miejscach toczonych walk. Groby skrywają szczątki ponad 2200 żołnierzy wojsk austro-węgierskich, niemieckich i rosyjskich. Jednak należy pamiętać, że pomimo nie istnienia Rzeczypospolitej Polacy walczyli w szeregach wszystkich zaborczych armii. Natomiast statystyki okupantów nie odnotowywały narodowości a jedynie przynależność państwową.

Mieszkańcy naszego powiatu brali udział w walkach nie tylko w obronie swojej miejscowości, ale także wcieleni m.in. w szeregi armii rosyjskiej na Zamojszczyźnie oraz we Lwowie.

Angażowali się także w tworzenie lokalnych struktur tajnej Polskiej Organizacji Wojskowej. W grudniu 1914 r. dzięki staraniom Edwarda Nazarewicza – łącznianina, powołano komórkę POW, która obejmowała swoim zasięgiem miasto Łęczna oraz okoliczne wsie gminy Ludwin. Miejscową komendą w Trębaczowie dowodził Franciszek Górny, w Puchaczowie Feliks Bartnicki, w Jaszczowie Julian Kowalski i Władysław Krzywicki. W styczniu 1916 r. Nazarewicza na stanowisku komendanta

zastąpił puchaczowianin, od 1933 r. honorowy obywatel Łęcznej – Stanisław Lis-Błoński. W 1915 r. zorganizowano w Łęcznej Ligę Kobiet, na czele z Katarzyną Mościcką, która dwa lata później przekształciła się w sekcję żeńską POW. Kolejna z przewodniczącą Białecką powstała w Jaszczowie. Prowadziły one punkty poczty kurierskiej. W tym też roku peowiacy pod rozkazami Lisa-Błońskiego uczestniczyli na terenie gminy Brzeziny w akcji powstrzymywania poboru rezerwistów do wojska rosyjskiego.

POW wystąpiła przeciwko traktatowi brzeskiemu z 9 lutego 1918 r. na mocy, którego część gminy Ludwin została oderwana od Polski i włączona do marionetkowego państwa ukraińskiego, a Łęczna stała się bezpośrednim sąsiadem nowego tworu. 17 lutego zorganizowano wiec protestacyjny w Ludwinie i manifestację w Łęcznej. Podobna manifestacja miała się odbyć w Puchaczowie. Po aresztowaniu m.in. wójta gminy Ludwin mieszkańcy Dratowa wspólnie z peowiakami przeprowadzili odbicie zatrzymanych. W efekcie zbrojnego starcia z żandarmerią austriacką zginęły 4 osoby, a 7 zostało rannych. Pogrzeb ofiar stał się manifestacją patriotyczną, w której licznie uczestniczyły oddziały POW i ludność cywilna.

Po zakończeniu I wojny, jesienią 1918 r. POW pod dowództwem Lisa-Błońskiego, Antoniego Kopczyńskiego i podchorążego Ulanowskiego zdemilitaryzowała wrogie wojska w Łęcznej, Dratowie i Puchaczowie. Jaszczowcy peowiacy rozbrajali okupantów w Jaszczowie, Łysołajach, Siostrzytowie i Minkowicach, rozbili także kompanię austriacką w okolicach Nadrybia. W listopadzie „ziemia łączyńska” ostatecznie uwolniła się od okupanta niemieckiego i austro-węgierskiego.

Na progu niepodległości mieszkańcy powiatu łączyńskiego ponownie stanęli do walki, tym razem o granice – przeciwko Ukrainie (1918-1919) i Rosji bolszewickiej (1919-1922).

9 sierpnia 1920 r. wraz z wojskami polskimi do Łęcznej wkroczyła armia gen. Stanisława Bułak-Bałachowicza, której szeregi zasilili miejscowi ochotnicy. Funkcję oficera łącznikowego pełnił por. Stanisław Lis-Błoński. Grupa Bałachowicza broniła prawego brzegu Wieprza, od Kijan do przyczółka mostowego w Łęcznej. Z 14 na 15 sierpnia, od strony Ciechanek i Dratowa, wyparła wojska bolszewickie z Puchaczowa.

14 sierpnia trwały również walki w okolicach Świerszczowa i Garbatówki. 15 i 16 sierpnia 1920 r. rozegrała się bitwa cycowska, w której bohaterstwem odznaczyli się żołnierze 7 Pułku Ułanów Lubelskich. Starcia miały miejsce także w Janowicy, Głębokim, Barkach, Biesiadkach, Albertowie, Bekieszy, Abramówce i Wólce Cycowskiej.

W czasie gdy trwał bój pod Cycowem bolszewicy podjęli próbę opanowania Łęcznej od strony Starej Wsi. Miasto uratował spontanicznie zorganizowany oddział ochotników, który wystraszył szwadrony sowieckie salwami z armat pozostawionych przez Austriaków. Był to ostatni epizod walk niepodległościowych na naszych terenach. Wrzask przesuwanym się frontem bolszewicy z końcem sierpnia ostatecznie wycofali się z „ziemi łączyńskiej”.

Swój wkład w odzyskanie suwerenności kraju wnieśli także miejscowi ziemianie prowadzący działalność społeczną i polityczną, a także uczestniczący w kampaniach wojennych.

W walkach na froncie wschodnim brał udział Bohdan Lachert, syn Wacława dziedzica majątku Ciechanki. Walczył pod Rawą Ruską, w Galicji Wschodniej i w wojnie polsko-bolszewickiej. Natomiast Wacław Lachert był prezesem Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”, Polskiego Komitetu Pomocy Jeńcom Wojennym oraz Głównego Komitetu Ratunkowego, świadczącego pomoc ofiarom wojny. W 1918 r. zaangażował się w działalność państwowego Urzędu Zakupu Artykułów Pierwszej Pomocy.

Jan Stecki, mąż Marii Wołk-Łaniewskiej właścicielki Łańcuchowa, był członkiem Stronnictwa Demokratyczno-Narodowego, posłem Dumy Państwowej, ministrem w rządach Rady Regencyjnej, w okresie wojny członkiem Komitetu Narodowego Polskiego, prezesem Głównego Komitetu Ratunkowego w Lublinie.

Antoni Jan Rostworowski, właściciel Milejowa, przyjaźnił się z Romanem Dmowskim, który bywał u niego w majątku. Był członkiem trójzaborowej Ligi Narodowej. Podczas wojny współpracował z Komitetem Narodowym Polskim w Paryżu, działał w Polskiej Macierzy Szkolnej, Radzie Główniej Opiekuńczej. W czasie wojny polsko-bolszewickiej organizował samoobronę cywilną w Lublinie.

Maksymilian Biełkowski właściciel Ludwina oraz dóbr Świerzców tworzył Macierz Szkolną. W 1920 r. jako ochotnik walczył w wojnie polsko-bolszewickiej.

Już w suwerennej Polsce pamiętano o bohaterach walczących o wolność. 11 listopada 1928 r. w 10. rocznicę wystąpień przeciwko traktatowi brzeskiemu odsłonięto w Dratowie pomnik upamiętniający tamte wydarzenia.

W latach 30. XX w. jako dziękczynienie odzyskania niepodległości wystawiono pomniki Józefa Piłsudskiego w Łęcznej, Ludwinie, Łańcuchowie i Puchaczowie.

Także bitwa cycowska została upamiętniona – nazwa „Cyców” wraz z datą „16 sierpień 1920” została umieszczona na jednej z tablic pól bitewnych Grobu Nieznanego Żołnierza w Warszawie.

Tekst: Monika Bogusz

BIBLIOGRAFIA (wybór):

M. Dąbrowski, Cmentarze wojenne z lat I wojny światowej w dawnym województwie lubelskim, Lublin 2004.

G. Figiel, Od II do III Rzeczypospolitej, [w:] Dzieje Cycowa, Cyców 2010.

A. Hucz-Ciężka, Puchaczowianie w walce o Niepodległą, „Merkuriusz Łęczyński”, 2018, nr 31.

G.J.Pelica, Gen. Stanisław Bułak-Bałachowicz. Ostatni Kmicic II RP, [w:] S. Lis-Błoński, Bałachowcy, Kraków 2013.

W. Śladkowski, Pod zaborami 1795-1918, [w:] Dzieje Cycowa, Cyców 2010.

P. Winiarski, Łęczyńskie drogi do niepodległości (1795-1918), [w:] Studia z dziejów Łęcznej, pod red. A. Sochackiej, Łęczna 2017.

K. Woś, Ziemia milejowska u progu niepodległości, „Merkuriusz Łęczyński”, 2018, nr 31.

Gmina Sosnowica

Na ludowo w Sosnowicy

1 grudnia 2018r. w Gminnym Ośrodku Kultury w Sosnowicy odbyło się spotkanie integracyjne zespołów ludowych, śpiewających i ludzi, którym w duszy gra muzyka ludowa. To właśnie ona ma szczególne miejsce w sercach mieszkańców terenów wiejskich. Przypomina nam o naszych korzeniach i sprawia, że czujemy się szczęśliwi i radosni. Inicjatorami spotkania był Gminny Ośrodek Kultury w Sosnowicy i zespół ludowy „Sosna” z Sosnowicy, który stoi na straży tradycji pieśni ludowych w naszej gminie. To był wyjątkowo piękny koncert. Każdy z zespołów włożył ogrom pracy

i serca w przygotowanie i wykonanie kilku utworów. Zespół ludowy „Sosna” wraz ze Społecznym Stowarzyszeniem „Gościńnic” przygotowali pyszny poczęstunek dla wszystkich uczestników i gości. Potrawy były tradycyjne, domowe, po prostu pyszne. Część biesiadną spotkania poprowadziła pani Agnieszka Stańczuk kierownik zespołu ludowego „Sosna”, która z naturalną łatwością i swobodą porywała do zabawy. Muzyka zintegrowała tu ludzi zarówno w śpiewie jak i w tańcu bo muzyka łączy i łączy ludzi.

Tekst: Iwona Czeżko
Gminny Ośrodek Kultury w Sosnowicy

Gmina Puchaczów

Uroczyste Obchody 100-lecia Odzyskania Niepodległości

11 listopada 2018 r. w gminie Puchaczów odbyły się uroczyste obchody 100. rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Uroczystości rozpoczęły się Mszą Świętą w kościele parafialnym w Puchaczowie, którą uświetniły poczty sztandarowe szkół oraz OSP z terenu gminy Puchaczów. Dalsza część obchodów odbyła się w Gminnym Ośrodku Kultury w Puchaczowie, które rozpoczęło wspólne odśpiewanie hymnu państwowego. Po oficjalnych przemówieniach został wygłoszony referat „Wydarzenia i udział mieszkańców gminy Puchaczów w odrodzeniu się państwa

polskiego” Pani Agnieszki Hucz – Ciężkiej i nastąpiła część artystyczna przygotowanych przez uczniów szkół z gminy Puchaczów. Uroczystości zakończył koncert pieśni patriotycznych wykonanych przez Orkiestrę Dętą z Mełgwi. Podczas obchodów zgromadzeni obejrzeli wystawę pt. „Bóg, Honor, Ojczyzna – Nasi Bohaterowie w walce o Niepodległą.”.

Tekst: Beata Sagan
Foto: Aleksandra Uklaska

„Cudze chwalcie, swoje znajcie”

Zapędzeni, zmęczeni, zapracowani, zestresowani, czy potrafimy jeszcze zobaczyć piękno tego, co nas otacza? Czy mamy czas, by pochylić się nad kwiatkiem, mrówką i motylem? Spojrzeć w błękitne chmury nad nami, posłuchać kropel deszczu? Mam nadzieję, że tak, tym bardziej, że na Polesiu jest co oglądać. Nasz obszar obfituje w różnorodne ekosystemy, wśród których występuje wiele jezior, lasów, łąk, bezkresnych pól, a nawet torfowisk.

Niewątpliwie jednym z najpiękniejszych, a na pewno najcenniejszych obszarów przyrodniczych na tym terenie jest Rezerwat Biosfery – Poleski Park Narodowy. Każdy, kto mieszka w okolicy 100 kilometrów od niego powinien uważać go za swój i koniecznie odwiedzić, by przez własne zmysły przekonać się o jego osobliwej naturze.

Licealiści z Puchaczowa już to uczynili. Z racji 100-lecia uzyskania niepodległości przez Polskę wybrali szlak przyrodniczo – historyczny „Obóz Powstańczy”.

Czterokilometrową trasę pokonaliśmy bez trudu, z przyjemnością i uwagą. Przewodnik opowiadał o walorach przyrodniczych Poleskiego PN oraz o śladach historycznych na naszym terenie. **Ten szlak uczy pokory, myślenia i milczenia – stwierdziła uczennica Karolina Resztak** – mogliśmy poznać to, czego na co dzień nie jesteśmy w stanie zobaczyć, przenieść się w miejsca, w których ludzie borykali się z ciężarem dnia, kiedy nasz kraj nękali najeźdźcy. Przewodnik wprowadził nas w świat historii, zapoznał z faktami, które miały miejsce tutaj lokalnie, wskazał miejsca pochówku bohaterów. Piękne otoczenie i wyjątkowość tego miejsca udzielały się całej grupie. Krajobrazy i roślinność Poleskiego Parku Narodowego fascynują swoją wyjątkowością. Przy okazji jako nowo utworzona klasa pierwsza mieliśmy możliwość szybkiej integracji. Ten cały

szosy. W tej ostatniej wykryli niepożądane w środowisku azotany, obserwowali też pod mikroskopem organizmy żyjące w kropli wody. To bardzo ważne, by zauważać i poznawać to, co nas otacza. By zastanawiać się nad przyszłością, nad tym, co jest dobre nie tylko dla nas, ale i dla przyrody. Na przykład GMO – żywność modyfikowana genetycznie jest zdrowa, czy nie? Czy powinno się sadzić rośliny i hodować zwierzęta modyfikowane genetycznie, czy lepiej nie, bo zagrażają one środowisku w którym żyjemy? Na te i inne pytania poszukiwali odpowiedzi licealiści podczas klasowej konferencji o GMO. Uczniowie wcielili się w role ekologów, rolników, producenta nasion GMO i naukowca. Porządku podczas konferencji pilnowała z dobrym skutkiem „pani redaktor”. Publiczność chętnie włączała się do dyskusji. 45 minut lekcji minęło w mgnieniu oka. Tak się uczniom spodobało, że jeszcze to powtórzymy przy innych tematach.

Kolejnym krokiem jest rozwijanie świadomości ekologicznej, po to by chronić naszą lokalną ojczyznę. Jednym ze sposobów jest udział w akcji „Sprzątania Świata”, w której nasi licealiści bardzo chętnie wzięli udział. Następnym, wykonywanie tematycznych gazetek ściennych. Nasza szkolna Liga Ochrony Przyrody do której należy w tym roku 100% uczniów z klasy I LO i prawie wszyscy z klasy drugiej LO, z profilu medycznego zajmuje się również zbórką zużytych baterii, w celu przekazania ich do utylizacji.

Liga Ochrony Przyrody to ogólnopolska organizacja działająca od 1928 roku. II wojna światowa przerwała jej działalność, ale tuż po niej LOP ponownie zaistniała. Jakże to cudowne, że żyjemy w pokoju!

Celem LOP jest ochrona przyrody poprzez:

- prowadzenie działalności edukacyjnej w celu kształtowania stosunku społeczeństwa do środowiska przyrodniczego,
- popularyzowanie wiedzy o przyrodzie i ochronie przyrody,

niesamowity wyjazd podsumowaliśmy przepyszными kiełbaskami z ogniska, na które każdy z utęsknieniem oczekiwał, bo na leśnej polanie smakują najlepiej. Takie wyjazdy sprawiają, że nie tylko uczymy się, poznajemy nowe obszary i fakty, ale chętniej spędzamy czas z rówieśnikami. Polecam każdemu!

Licealiści uczestniczyli również w innych działaniach przybliżających im lokalną przyrodę. Obserwowali bezkręgowce żyjące tuż obok szkoły, rozpoznawali porosty nadrzewne, stwierdzając na ich podstawie jaki jest stan puchaczowskiego powietrza, wykonywali badania chemiczne wody z jeziora i z kałuży znajdującej się blisko

- zachęcanie do podejmowania i wykonywania społecznie prac na rzecz środowiska przyrodniczego oraz organizowania takich prac,
- inicjowanie oraz inspirowanie działań na rzecz środowiska przyrodniczego,
- czuwanie nad przestrzeganiem prawa ochrony przyrody oraz interweniowanie w przypadkach jego naruszenia.

Jesienią bieżącego roku **Wojewódzki Zarząd Okręgu Ligi Ochrony Przyrody w Lublinie zorganizował konkurs fotograficzny „Barwy jesieni”**. Każdy, kto wziął w nim udział musiał przejść się, lub przejechać po okolicy w poszukiwaniu oznak zmieniającej się naszej pięknej,

polskiej przyrody. Wykonane zdjęcia były naprawdę wyjątkowe. Na etap wojewódzki konkursu ze wszystkich szczebli szkół wpłynęło 276 zdjęć, z czego blisko 80 z naszego Zespołu Szkół w Puchaczowie. Komisja konkursowa zauroczyła się prawdziwie sfotografowanym przez Karolinę Zwolińską z naszego liceum, bo przyznała jej za niego II miejsce. Równie wysoko oceniono zdjęcie wykonane przez Darię Gregorowicz z 2 LO, która zajęła III miejsce. Dawidowi Sołtysowi z 3 LO przyznano wyróżnienie. Serdeczne gratulacje!

Mam nadzieję, że kształtowanie u młodych ludzi odpowiedzialności za otoczenie, które nas otacza zaowocuje w przyszłości jeszcze piękniejszą przyrodą i jeszcze bardziej czystym środowiskiem. I cieszę się, że nie brakuje uczniów którzy bardzo chętnie włączają się w działania ekologiczne i przyrodnicze.

Tekst i zdjęcia: Celina Michalska
Opiekun LOP w Liceum Ogólnokształcącym
w Puchaczowie

Uroczyste odsłonięcie pomnika Józefa Piłsudskiego w Ciechankach

Uroczystości rozpoczęły się Mszą Św. w Kościele Parafialnym pw. św. Jana Chrzciciela w Łańcuchowie. Podczas homilii proboszcz parafii ks. Tomasz Konstancjuk podkreślił, że pomnik to nie jedynie wypełnienie przestrzeni architektonicznej, ale przede wszystkim symbol pamięci.

Po mszy św. mieszkańcy oraz zaproszeni goście udali się do miejscowości Ciechanki przed pomnik Marszałka. Kiedy rozległ się hymn Polski widać było zadumę i wzruszenie na twarzach zebranych. Następnie przypomniano etapy, okoliczności powstania pomnika oraz ludzi którzy mieli wpływ na jego budowę. W tym miejscu przywołano postać dziedzica Zygmunta Lacherta głównego fundatora monumentu w roku 1934. „ Byłem małym chłopcem, ale pamiętam ten dzień.....” powiedział w krótkiej przemowie obecny na uroczystości syn Zygmunta Lacherta. Pan Wiktor Lachert mówił, że odsłonięcie pomnika marszałka Józefa Piłsudskiego było hołdem oddanym ludziom walczącym o Wolną Polskę w jej 16 rocznicę Odzyskania Niepodległości. Wśród zaproszonych gości była również wnuczka Bogdana Lacherta (projektanta dworu w Ciechankach) pani Ewa Lachert - Strykowska, która wzruszona dziękowała mieszkańcom Ciechanek za pamięć o jej przodkach.

W przemowach padły wielokrotnie słowa podziękowania i uznania pod adresem członków Społecznego Komitetu Odbudowy Pomnika. Szczególnie podkreślano zaangażowanie Pani Bożeny Warzyszak i Pana Leszka Gila, osób

dzięki którym tak pięknie i wymownie uczczono 100 rocznicę Odzyskania Niepodległości naszego kraju. Wójt Gminy Pan Adam Grzesiuk powiedział: „W tym miejscu chciałbym szczególnie podziękować wszystkim którzy bezpośrednio przyczynili się do powstania monumentu. Dzięki takim postawom utrwalamy naszą historię dając przykład do naśladowania następnym pokoleniom, jednocześnie budujemy więzi łączące naszą społeczność. Niech zawsze będą serca i silne charaktery – gotowe służyć Polsce.”

Oddane tego dnia armatnie strzały nie budziły grozy jak przed laty, lecz nadały powagi i rangi całej uroczystości. Na koniec złożono wieńce i kwiaty.

Autor: Katarzyna Choma

Wytyczno pięknie

Właśnie zakończył się pierwszy z dwóch etapów prac dotyczący zagospodarowania terenu przy obiekcie Filii bibliotecznej „Książnica Pana Jana” i remiza OSP w Wytycznie. Wykonano nowe ścieżki spacerowe, ogrodzenie, zadaszenie, pergole i ławeczki a także nasadzenia nowych roślin.

W przyszłym roku nastąpią kolejne prace montażu placu zabaw, monitoring i oświetlenia terenu.

Prowadzone prace były jednym z zadań projektu pn. „Przebudowa i rozbudowa obiektów bibliotek na potrzeby multimedialnych ekspozycji dotyczących dziedzictwa kulturowego Polesia” w ramach Regionalnego Programu Województwa Lubelskiego inwestycja dofinansowana w 85% z RPO WL.

Tomasz Antoniuk Wójt Gminy Urszulin - budynek w którym mieści się Filia biblioteczna „Książnica Pana Jana” i remiza OSP w Wytycznie to jeden z piękniejszych budynków publicznych na terenie Powiatu Włodawskiego, podkreślają to sami mieszkańcy jak i odwiedzający go goście. W trzym roku Gminna Biblioteka Publiczna podjęła działania poprawiające otoczenie wokół obiektu. Jestem przekonany, że nowa przestrzeń pozwoli rozszerzyć dotychczasową, działalność biblioteki i zachęci do częstszego odwiedzania Wytyczna.

Tekst i zdjęcia: Magdalena Kępa

Obchody 100-lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości w gminie Urszulin

W tym roku z powodu setnej rocznicy Odzyskania przez Polskę Niepodległości obchody 11 listopada w gminie Urszulin miały wyjątkowy charakter. Pod Patronatem Wójta Gminy Urszulin Tomasza Antoniuka przygotowano cykl uroczystości przenoszących nas w historyczną podróż.

8 listopada, pierwszego dnia uroczystości w Zespole Szkół w Urszulinie odbyło się przedstawienie w wykonaniu dzieci przedszkolnych oraz uczniów szkolnego koła teatralnego. Występ najmłodszych mieszkańców gminy Urszulin, ich przygotowanie, zaangażowanie oraz artystyczny talent nagrodzone zostały gromkimi brawami.

W sobotę 10 listopada w Parku Rekreacyjnym w Urszulinie odbyło się ognisko i wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych z udziałem ZHP „Bagienne Żurawie” oraz Ochotniczej Straży Pożarnej i lokalnych zespołów ludowych w Urszulinie. Spotkanie spotkało się z bardzo dużym zainteresowaniem i niezwykle ciepłym przyjęciem. Ponad stu uczestników wspólnym śpiewem uhonorowało wydarzenia sprzed 100 lat.

W niedzielę 11 listopada na zakończenie obchodów w kościele pw. Chrystusa Miłosiernego w Urszulinie odprawiona została Msza Święta w intencji Ojczyzny. Następnie w miejscach pamięci w Urszulinie, Wytycznie, Andrzejowie i Wereszczynie

Kolejny dzień to występy artystyczne starszej młodzieży szkolnej, zaproszonych artystów ludowych z terenu gminy Urszulin oraz Chóru parafialnego z Urszulina. Uroczystości punktualnie o godz. 11.11 rozpoczęły się odśpiewaniem hymnu państwowego. Następnie dyrektor szkoły Sylwester Adamski oraz Wójt Gminy Tomasz Antoniuk powitali wszystkich obecnych i podkreślili jak ważne jest dla nas Polaków to niezwykle święto. Pan Andrzej Stefanowicz wprowadził wszystkich zebranych w zarys przygotowanej przez uczniów inscenizacji historycznej pt. „Wędrowka przez dzieje Polski”, opowiadającej o najważniejszych wydarzeniach w dziejach naszego kraju. Występ młodzieży spotkał się z gorącym i owacyjnym przyjęciem. Następnie do wspólnego śpiewania pieśni patriotycznych zachęciły występy lokalnych zespołów ludowych, a także Chóru Parafialnego z Urszulina.

Na zakończenie uroczystości wszyscy uczestnicy zaproszeni zostali na tradycyjną wojskową grochówkę.

delegacja samorządowców, Ochotniczych Straży Pożarnych z Urszulina, Wereszczyna i Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej oraz mieszkańców gminy złożyła wieńce i zapaliła znicze. Przedstawiciele władz gminnych, instytucji, szkół, a także mieszkańcy złożyli hołd wszystkim Obrońcom Ojczyzny, którzy kiedyś walczyli i ginęli za naszą wolność.

Tomasz Antoniuk Wójt Gminy Urszulin – serdecznie dziękuje wszystkim osobom i organizacjom za zaangażowanie w przygotowanie Obchodów stulecia Odzyskania Niepodległości, to wyjątkowa rocznica podczas, której byliśmy razem i wspólnie uczciliśmy to jedno z najważniejszych wydarzeń w dziejach Polski.

Tekst: Monika Kędzierska
Zdjęcia: Piotr Kędzierski

100 rocznica Odzyskania Niepodległości przez Polskę

W 1795 roku Polska zniknęła z mapy świata. Na odzyskanie suwerenności trzeba było czekać aż 123 lata. W dniu 11.11.2018r. świętowaliśmy w Gminie Ludwin wyjątkową 100. rocznicę Odzyskania Niepodległości przez Polskę.

Nasze wspólne Świętowanie rozpoczęło się od Mszy Świętej odprawionej przez ks. Marka Jaskólskiego i ks. Waldemara Tarachę w Kościele Matki Bożej Częstochowskiej w Ludwinie. O godz. 12:00 – podobnie jak w całej Polsce - wyrzmiął „Mazurek Dąbrowskiego”.

Następnie uczestnicy Mszy w rytm Marszu Generalskiego przeszli pod Pomnik Józefa Piłsudskiego, by oddać hołd i cześć tym, któ-

rzy stracili życie, byśmy dziś mogli cieszyć się Niepodległą Ojczyzną. Pod pomnikiem kwiaty złożyli: Wójt Gminy Ludwin Andrzej Chabros, przewodniczący Rady Gminy Wojciech Szymański, radny powiatu łęczyńskiego i sekretarz gminy Szymon Czech, Zbigniew Wojciechowski – Piłsudczyk, były poseł, wybrany Radnym Sejmiku Wojewódzkiego oraz Piotr Jastrzębski radny powiatu łęczyńskiego, dyrektorzy wszystkich szkół z Gminy Ludwin, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej oraz dyrektorzy Banku Spółdzielczego, Biblioteki Publicznej oraz przedstawiciele Gminnego Centrum Kultury i Sportu. Dodatkowo uczniowie Gimnazjum Publicznego w Ludwinie złożyli pod pomnikiem znicz z „Ogniem Niepodległości”, który przekazało Lubelskie Środowisko Żołnierzy Dywizji Piechoty Armii Krajowej oraz Nadleśnictwo Parczew. Ogień został pobrany z cmentarza wojennego w Polskim Lasku. Chętni mogli odpalić od znicza „Ogień Niepodległości” i zabrać go na mogiły swoich bliskich.

Po uroczystym złożeniu kwiatów pod pomnikiem, nastąpiła część artystyczna, która odbyła się na hali widowiskowo-sportowej w Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Ludwinie. Tam program patriotyczny zaprezentowały dzieci i młodzież ze Szkoły Podstawowej w Ludwinie. W specjalnie przygotowanych układach choreograficznych oraz piosenkach patriotycznych zaprezentowały się trzy grupy przedszkolaków oraz dzieci z klas I-III. Później nastąpiło rozwiązanie konkursu „Niepodległa”, który odbył się w Gimnazjum Publicznym w Ludwinie, a którego pomysłodawcą był pan Tadeusz Jabłoński. Nagrody laureatom wręczyli Wójt Gminy Ludwin Andrzej Chabros oraz Dyrektor Gimnazjum Publicznego Kinga Suprowicz.

Centrum Kultury i Sportu reprezentował pan Mirosław Kozera wraz ze swoimi podopiecznymi Wiktoria Sawicką i Oliwią Grzeszczuk. Ostatnia część występów obejmowała występ młodzieży - chóru prowadzonego przez panią Agnieszkę Staropiętkę, a zebrana w hali publiczność mogła włączyć się w wykonywanie pieśni patriotycznych dzięki przygotowanym na tę okazję śpiewnikom.

Podsumowaniem wspólnego świętowania był tort niepodległościowy, przygotowany przez panią Agnieszkę Wojtaluk vel Boczkaluk, który wnieśli przedstawiciele Ochotniczej Straży Pożarnej.

Tekst: Justyna Czarnomysa
Zdjęcia: Mariusz Zakostowicz

Niezwykły artysta malujący ustami

Gościem Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Ludwinie był Jerzy Omelczuk – niezwykły artysta, który maluje obrazy trzymając pędzel w ustach.

Od 15 do 20 listopada mogliśmy podziwiać wernisaż wystawy zatytułowany „Wielcy Polacy Niepodległości”. 20 i 21 listopada do GCKiS przyjechał autor wystawy. Spotkał się z dziećmi z Zespołu Szkół nr 1 w Ludwinie oraz młodzieżą z Gimnazjum i mieszkańcami Gminy.

Pan Jerzy Omelczuk opowiedział o sobie oraz swojej pracy. Zaprezentował również swoje umiejętności, a po każdym spotkaniu, poszczególnym grupom podarował namalowany pejzaż.

Mając około 5 lat moim marzeniem było zostać żołnierzem. Chłopiec, który był niepełnosprawny od dzieciństwa miał marzenia, tak jak i wszyscy pełnosprawni i niepełnosprawni. W tym wieku nie zdawałem sobie sprawy, że moje marzenie nigdy się nie spełni. Teraz malowanie sprawia mi radość. Najczęściej maluje olejem – mówi pan Jerzy.

Do Światowego Związku Artystów Malujących Ustami i Nogami należy od 1982 roku.

Jako najdłużej malujący artysta z Polski w roku 2001 otrzymał z rąk Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego odznaczenie „Zasłużony działacz kultury”.

Tekst i zdjęcia: Katarzyna Tkaczyk

Magia Talentów 2018

„Magia Talentów” to charytatywny konkurs, który organizuje młodzież ze świetlicy działającej przy Gminnym Centrum Kultury i Sportu w Ludwinie. W tym roku konkurs miał swoją piątą edycję. Szlachetny cel konkursu polega na tym, iż każdy uczestnik prezentujący swoje umiejętności był zobowiązany wpłacić symboliczne 10 zł, a osoby wchodzące na widownię 5 zł. Zebranych w ten sposób funduszy zakupione zostały prezenty świąteczne dla podopiecznych z Placówki opiekuńczo-wychowawczej w Kijanach. Występujący byli oceniani przez jury, najlepsi uczestnicy zostali nagrodzeni statuetkami zaś wszyscy, którzy przyczynili się do uświetnienia tego wydarzenia otrzymali Medal Dobroczynności.

W V edycji charytatywnego konkursu przyświecało nam motto „Tylko dzięki dawaniu będziemy w stanie otrzymywać więcej, niż już mamy”. W dniu 1 grudnia mogliśmy podziwiać talenty nie tylko naszych dzieci, ale również gminnych sąsiadów. Prezentowane umiejętności i wsparcie pozwoliło na zebranie większej sumy pieniędzy i zakup wymarzonych prezentów. Cieszymy się, że coraz więcej mieszkańców angażuje się w pomoc innym, swój wkład w organizację konkursu włożyło wielu przedsiębiorców naszej gminy. –mówi Anna Czarnecka dyrektor Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Ludwinie.

Tegoroczna „Magia Talentów” zgromadziła wiele utalentowanych osób, zarówno tych młodszych, jak i starszych. Występujący byli oceniani przez jury, w składzie:

- Marta Guz – była opiekunem muzycznym i dyrygentem zespołów skupionych przy parafii pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Ludwinie: chóru „Wiejadło” i do 2005 r. zespołu wokalnego „Dysonans”.
- Kornelia Niedbała- młodszy inspektor ds. dziedzictwa kulturowego Lubelszczyzny Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie, organizująca konkurs Śpiewające Słowiki,
- Andrzej Sar- główny inspektor ds. dziedzictwa kulturowego Lubelszczyzny Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Lublinie, organizujący Wojewódzki Przegląd Kapel i Śpiewaków Ludowych.

- Joanna Gajos – właścicielka firmy Diva Glamour, znająca się na estetyce i nienagannym wyglądzie, również na scenie.
- Olga Barsukova – ukończyła szkołę muzyczną, współpracuje z wieloma zespołami
- Marcin Snuzik- Szef Lubelskiego Centrum Inicjatyw Tanecznych, organizator zajęć tanecznych w całym województwie.

Konkurs składał się z czterech kategorii: Szkoła Podstawowa, Gimnazjum, Szkoła średnia i dorośli oraz Zespoły.

Najlepsi uczestnicy zostali nagrodzeni statuetkami, dyplomami oraz małymi upominkami.

Magia Talentów daje szansę, aby każdy mógł sprawdzić się na scenie i zaprezentować swój talent. Naszym zadaniem jest dać wszystkim możliwość występu. Jesteśmy dumni, że mamy tak liczną grupę dzieci i młodzieży, chętną pomagać innym. Dziękuję jeszcze raz wszystkim uczestnikom, sponsorom oraz wolontariuszom - dodaje dyrektor GCKiS.

Tekst: Katarzyna Tkaczyk
Zdjęcia: Mariusz Zakostowicz

Gmina Wierzbica

I Spotkanie Oplątkowe Wierzbiczian i Koncert Charytatywny

Wójt Gminy Wierzbica, Uczniowie, Grono Pedagogiczne Szkoły Podstawowej w Wierzbicy, Szkolne Koło Caritas zaprosili mieszkańców gminy Wierzbica na I Spotkanie Oplątkowe Wierzbiczian i Koncert Charytatywny na rzecz potrzebujących dzieci. Spotkanie rozpoczęła gospodarz Gminy Wierzbica Zdzisława Bożena Deniszczyk, która powitała zaproszonych gości, w tym Sebastiana Kaletę radnego stołecznego miasta Warszawy, Wiceprzewodniczącego komisji weryfikacyjnej - absolwenta ZS w Wierzbicy. Strawy duchowej dostarczyły popisy wokalne dzieci z klas I-III, Gminne-

go Przedszkola, Szkoły Filialnej w Wólce Tarnowskiej w programie „Mali artyści dla Jezusa”. Obejrzeć można było także występ zespołu Wierzbiczanie oraz grupy dzieci ze Szkoły Podstawowej w Świątocy. W dalszej części zaprezentował swoje zdolności instrumentalne zespół Państwowej Szkoły Muzycznej w Chełmie. W bożonarodzeniowy nastrój gości wprowadził występ słowno-muzyczny „Wieczór wigilijny” w wykonaniu uczniów klasy VII C i VII B. Jak co roku nauczyciele i rodzice przygotowali stoiska z ręcznie wykonanymi, dalekimi od masowej produkcji ozdobami

świętecznymi. Natomiast wielbiciele słodkości mogli zakupić ciasta przygotowane przez rodziców. Dochód z koncertu umożliwił pomoc uczniom, którzy są w trudnej sytuacji materialnej i losowej oraz wsparcie finansowe osób ciężko chorych. Kolejnym punktem uroczystości było spotkanie opłatkowe. Wspólną modlitwę

poprowadził ks. Krzysztof - Proskura proboszcz parafii w Wierzbicy, po czym uczestnicy spotkania łamali się opłatkiem składając życzenia świąteczne.

Tekst i zdjęcia Anna Socha

Oznakowane przejścia dla pieszych

W ramach ogłoszonego przez Fundację „ORLEN – Dar Serca” programu „Bezpieczna droga do szkoły” Gmina Wierzbica otrzymała środki na oznakowanie przejść dla pieszych w pobliżu placówek oświatowych tj.:

- w m. Wierzbica-Osiedle przejście przez drogę wojewódzką nr 841 przy ul. Kasztanowej;
- w m. Wólka Tarnowska przy drodze powiatowej nr 1719L w okolicach budynku szkoły;
- w m. Święcica na drodze gminnej nr 104540L w pobliżu budynku szkoły;

We wskazanych lokalizacjach zainstalowane zostały interaktywne

zestawy solarne, które automatycznie sygnalizują obecność pieszego na przejściu, oraz wykonano grubowarstwowe oznakowanie poziome. Wartość całego zadania to kwota 31 335 zł, a otrzymane środki to 22 204 zł.

Realizacja przedmiotowego zadania przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa ruchu i bezpieczeństwa osobistego użytkowników z terenu Gminy Wierzbica.

Tekst i zdjęcia: Dominik Guz

Spotkania opłatkowe w Gminie Wierzbica

Przy współpracy Gminnej Biblioteki Publicznej w Wierzbicy z Wiejskimi Domami Kultury z terenu Gminy Wierzbica, Kołami Gospodyń Wiejskich działających w gminie Wierzbica oraz jednostką Ochotniczej Straży Pożarnej w Wierzbicy w dniu 14 grudnia 2018r. odbyły się kolejne spotkania wigilijne. Spotkania te mają już wieloletnią tradycję, a władze samorządowe dbają o to, aby ją podtrzymać. Przy wspólnym stole spotkali się mieszkańcy gminy oraz przedstawiciele władz samorządu gminnego i powiatowego. W spotkaniach uczestniczyli: Piotr Deniszczyk - Starosta Powiatu Chełmskiego, Zdzisława Bożena Deniszczyk - Wójt Gminy Wierzbica, Zdzisław Muszański - Przewodniczący Rady Gminy Wierzbica, Krzysztof Szeliga - Vice Przewodniczący Rady Gminy Wierzbica, Anna Socha - Dyrektor Gminnej Biblioteki Publicznej w Wierzbicy, Ks. Krzysztof Proskura - proboszcz Parafii w Wierzbicy, radni i sołtysi. Tegoroczne spotkania rozpoczęły się od życzeń złożonych mieszkańcom gminy przez P. Wójta Zdzisławę Bożenę Deniszczyk oraz przybyłych gości. W tak ważnym spotkaniu nie zabrakło również miejsca na Słowo Boże, wygłoszone przez księdza

z parafii w Wierzbicy, który również przekazał uczestnikom spotkania najlepsze życzenia świąteczne i noworoczne. Gdy wszyscy uczestnicy tego spotkania łamiąc się tradycyjnym opłatkiem złożyli sobie wzajemnie życzenia, zostali zaproszeni na poczęstunek przygotowany przez Panie z Kół Gospodyń Wiejskich.

Tekst i zdjęcia Anna Socha

Jubileusz 70-lecia działalności Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Łęcznej

„Biblioteka nie jest po to, by była w paki pozamykana albo do ozdoby służąca,
jest po to by była powszechnie użytkowana.”

Joachim Lelewel

Biblioteka dawniej

Biblioteka łęczyńska została utworzona w 1948 i nosiła nazwę Gminna Biblioteka Publiczna. Z jej księgozbioru korzystali mieszkańcy Łęcznej i okolicznych miejscowości. Założycielem i pierwszym kierownikiem był Narcyz Rożenek, późniejszy przewodniczący Miejskiej Rady Narodowej. Biblioteka mieściła się w jednoizbowym lokalu w centralnym punkcie miasta. Czynna była 3 razy w tygodniu. Pod koniec 1948 roku zgromadzono księgozbiór w liczbie 320 woluminów, z którego korzystało 160 czytelników.

W 1955 roku placówka zmieniła nazwę na Miejska Biblioteka Publiczna. Pozyskała dodatkowe pomieszczenie, w którym utworzono czytelnię czasopism. Rozpoczęła prace

rozwój biblioteki i czytelnictwa. Znacznie wzrosła ilość korzystających z biblioteki górników, dlatego zaczęto gromadzić w szybkim tempie księgozbiór niebeletrystyczny, ze szczególnym uwzględnieniem działu górnictwa.

Lata 1985-1989, to wzmożona działalność kulturalno-oświatowa na rzecz dzieci.

W roku 1990 bibliotekę przejął samorząd lokalny. Otrzymała statut i została wpisana do rejestru instytucji kultury.

Rok 1993 był przełomowy w działalności biblioteki. W czerwcu otrzymała nowy obiekt o powierzchni ok. 200 m² z wypożyczalnią dla dorosłych, czytelnią, oddziałem dla dzieci, w którym mieści się do chwili obecnej. Jest to budynek dawnej małej synagogi, usytuowany na starym mieście, który został odrestaurowany i przystosowany dla potrzeb biblioteki.

nad katalogami. Wydłużono czas otwarcia biblioteki (6 dni w tygodniu po sześć godzin). Powstał pierwszy punkt biblioteczny w Ciechankach Krzesimowskich.

Dalsze lata przyniosły kolejne zmiany organizacyjne i kadrowe. Biblioteka ze swoją działalnością wychodziła na zewnątrz, wygłaszane były pogadanki przez radiowęzeł na temat książki i czytelnictwa.

W roku 1961 placówka została ulokowana w pomieszczeniach synagogi, dysponując wypożyczalnią, czytelnią i magazynem. Zorganizowano działalność informacyjno-bibliograficzną, wzbogacono księgozbiór podręczny, założono kronikę biblioteki. W roku 1964 powstało Koło Przyjaciół Biblioteki, w skład którego wchodziło 20 czytelników. W tym też roku biblioteka zajęła I miejsce w powiecie lubelskim pod względem zasięgu czytelnictwa. Na koniec 1965 r. w bibliotece zarejestrowano około 1000 czytelników, w tym 35% młodzieży szkół średnich, zbiory liczyły 9500 wol.

Lata 1965-1970 to okres wzmożonej działalności upowszechnieniowej placówki. Zorganizowano wówczas wiele imprez i konkursów dla dzieci i młodzieży oraz dorosłych o tematyce rodzinnej, kulturalnej oraz rolniczej.

W 1975 roku biblioteka ponownie zmieniła nazwę na Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna, którą nosi do dziś.

Migracja ludności, spowodowana powstaniem Lubelskiego Zagłębia Węglowego, wywarła ogromny wpływ na

Biblioteka wprowadzała coraz nowsze formy działania. W 1997 roku w związku z jubileuszem 530-lecia Łęcznej, zainicjowała wydanie „Legendy o łęczyńskim herbie”, której promocja odbyła się podczas „Dni Łęcznej”. Biblioteka ogłosiła również konkurs wspomnieniowy „Moje życie w Łęcznej”, w ramach którego była współwydawcą tomiku wspomnień założycielki Towarzystwa Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej, długoletniej nauczycielki – Stefanii Pawlak.

Od 2000 roku biblioteka działa według nowych zasad gospodarki finansowej, samodzielnie gospodarując przydzielonym mieniem.

W tym też roku utworzono jednolitą sieć bibliotek publicznych poprzez przyłączenie do Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej dwóch bibliotek działających przy Centrum Kultury. W 2002 r. biblioteka otrzymała wyróżnienie w wojewódzkim konkursie ekologicznym „Ziemia dla ludzi, ludzie dla ziemi”, zaś w styczniu 2005 roku wyróżnienie w konkursie o tytuł najaktywniejszej biblioteki publicznej województwa lubelskiego zorganizowanym przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. H. Łopacińskiego w Lublinie pod hasłem „Biblioteka – Czytelnik – Środowisko”. W roku 2006 otrzymała nagrodę dla najlepszego gminnego organizatora w powiecie łęczyńskim w ramach wojewódzkiego konkursu poświęconego regionalizmowi w bibliotekach publicznych pod hasłem „Pamięć przeszłości”.

W 2008 r. z okazji 60-lecia biblioteka otrzymała odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” i Medal Pamiątkowy Województwa Lubelskiego. W tym też roku patronem biblioteki został Zbigniew Herbert. Placówka otrzymała tytuł Wzorowej Biblioteki Roku 2008 na Lubelszczyźnie. Pracownicy zostali wyróżnieni odznaczeniami państwowymi.

W 2010 r. biblioteka pozyskała środki z programu MKiDN „Infrastruktura Bibliotek”. Wszystkie placówki zostały wyremontowane i wyposażone w nowe meble i sprzęt biblioteczny dzięki czemu nabrały nowego wyglądu, są estetyczne i funkcjonalne.

Dzięki uczestnictwu biblioteki w projekcie „Wirtualne Powiaty III” oraz pozyskaniu środków z programu MKiDN „Kraśzewski. Komputery dla bibliotek 2013” zakończył się proces komputeryzacji. Placówka posiada katalogi on-line i wypożyczalnię elektroniczną w całej sieci bibliotecznej, co przekłada się na jakość oferowanych usług. Czytelnicy mogą przeszukiwać katalogi, zamawiać i rezerwować książki za pomocą komputerów, smartfonów, iPhone'ów, iPad'ów lub urządzeń z systemem Android z dowolnego miejsca i o każdej porze. Wypożyczanie odbywa się za pomocą czytnika kodów kreskowych i elektronicznych kart czytelnika – obowiązujących we wszystkich bibliotekach publicznych Powiatu Łęczyńskiego.

Biblioteka dzisiaj

Trochę statystyki

Obecnie strukturę Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Łęcznej tworzy biblioteka główna oraz 4 filie, 3 miejskie i 1 na wsi w Zakrzowie.). Biblioteka prowadzi swoją działalność w gminie liczącej 23064 mieszkańców (stan na koniec 2017 r.). Zatrudnia 15 pracowników, w tym 12 merytorycznych; 83% - to kadra z wyższym wykształceniem bibliotekarskim.

Na koniec 2017 roku zbiory biblioteki liczyły 64 232 wol., co stanowi 278,5 wol. na 100 mieszkańców. Zakupiono 2595 wol. (wskaźnik zakupu księgozbioru na 100 mieszkańców wynosi 11,25). Gromadzone są książki nie tylko w formie tradycyjnej, ale także tzw. „książki mówione”, czasopisma, zbiory audiowizualne i elektroniczne. Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Łęcznej przez szereg lat osiąga najwyższe w powiecie łęczyńskim i jedne z najwyższych w województwie lubelskim wskaźniki czytelnicze (w 2017 r. zasięg czytelnictwa wyniósł 27,54%, przy średniej wojewódzkiej 17,4 %). Na koniec 2017 r. zanotowano 6461 czytelników, 63 537 odwiedzin, 88 822 wypożyczeń, 7132 udostępnień na miejscu.

Wszystkie placówki mają stały dostęp do Internetu. Użytkownicy biblioteki mogą pracować przy 21 stanowiskach komputerowych; w 2017 r. z komputerów z dostępem do Internetu skorzystało 5094 osób.

Działalność kulturalno-oświatowa

Ważną działalnością Biblioteki jest praca kulturalno-edukacyjna. Placówka przez szereg lat zorganizowała wiele imprez kulturalno-edukacyjnych, m.in. prelekcje, wykłady, konkursy, promocje książek, wystawy, wieczory poezji, spotkania z pisarzami, lekcje biblioteczne, głośne czytanie, wycieczki do biblioteki, warsztaty edukacyjne i inne. Biblioteka każdego roku włącza się w obchody „Dni Łęcznej”. Organizuje zajęcia dla dzieci podczas wakacji i ferii zimowych. Szczególną troską biblioteka objęła czytelników niepełnosprawnych i seniorów. Organizowane są dla tych grup warsztaty, biblioterapia, kursy

komputerowe i różnorodne spotkania. Bardzo ważnym punktem w działalności placówki jest również włączenie się do ogólnopolskich akcji „Cała Polska czyta dzieciom”, „Tydzień Bibliotek”, „Noc Bibliotek”, „Narodowe Czytanie”, „Tydzień z Internetem” i innych. Biblioteka uczestniczy w różnych projektach, w tym o zasięgu ogólnopolskim, np. Akademia Orange dla bibliotek, Dyskusyjne Kluby Książki, Paczka Literacka, Czytam sobie w bibliotece.

Przy bibliotece głównej został utworzony klub e-Senior. Prowadzone są kursy komputerowe dla seniorów, zabawy literackie, spotkania z ciekawymi ludźmi, np. dietetykiem, blogerem kulinarnym, rehabilitantem i inne. Organizowane są spotkania autorskie, np. z Hanną Kowalewską, Beatą Tadłą, Marią Szyszrowską, Jackiem Dehnelem, Katarzyną Enerlich, Barbarą Kosmowską, Jackiem Fedorowiczem, Zośką Papuzanką, Zbigniewem Kołbą, Teresą Moniką Rudzką, prelekcje z ciekawymi ludźmi (cykl „Patroni naszych ulic”), historykami, regionalistami na temat przeszłości Łęcznej.

Stałymi formami działalności kulturalnej są wystawy tematyczne i rocznicowe, np. „Henryk Sienkiewicz. Życie i twórczość”, „Tadeusz Kościuszko – bohater narodowy”, „Katyń 1940-2015”, „Święty Jan Paweł II”, „Dni powstania”, „Rocznica wybuchu Powstania Styczniowego”, „Droga do wolności” i inne. Biblioteka organizuje różnego rodzaju konkursy („Pan Cogito w bibliotece”, „Z książką mi do twarzy”, „Z biblioteką jest mi łatwiej”, „Bądź wierny Idź”, „Znam swoje miasto”), promocje książek (Grzegorza Jacka Pelicy „Bałachowcy” Stanisława Lisa – Błońskiego jako przestrzeń refleksji i historyczny dokument”, Marka Nasiadki i Pawła Włada „Pojezierze Łęczyńsko – Włodawskie”), wieczory poezji i inne.

W Oddziale dla Dzieci prowadzone są wycieczki do biblioteki, warsztaty, zajęcia edukacyjne, głośne czytanie, lekcje biblioteczne. Ogromną popularnością wśród dzieci cieszą się konkursy recytatorskie, np. „Lubimy wiersze Juliana Tuwima”, „Mój przyjaciel miś”, konkursy plastyczne, np.: „Portret Króla Macjusia Pierwszego”, „Mój pluszowy przyjaciel”, „Oto Miś, który urodziny obchodzi dziś” i inne.

Organizowane są spotkania autorskie, w tym w ramach Dyskusyjnego Klubu Książki, np. z Edytą Zarębską, Anną Onichimowską, Martą Fox, Agnieszką Frączek, Kazimierzem Szymeczko, Zbigniewem Dmیتroćą i innymi. Każdego roku przygotowywane są spotkania „Znani w Łęcznej czytają książki swojego dzieciństwa”, „Łęczna czyta dzieciom po angielsku” oraz imprezy z okazji Dnia Pluszowego Misia. Dużym zainteresowaniem dzieci cieszą się spektakle teatralne, spotkania z ciekawymi ludźmi prezentującymi różne zawody.

Filia nr 1 organizuje przede wszystkim wycieczki i lekcje dla dzieci, wieczory poezji z regionalistami oraz spotkania tematyczne dla seniorów z Klubu 50 plus, połączone z przeglądem książek.

Filia nr 2 organizuje wycieczki dla dzieci i zajęcia edukacyjne, głośne czytanie książek, wystawy fotograficzne i malarskie. Z okazji Dnia Pluszowego Misia od kilku lat, we współpracy z przedszkolem, przygotowuje przegląd poezji o misiu.

Filia nr 3 od wielu lat prowadzi zajęcia i warsztaty z biblioterapii. Cyklicznie organizuje konkursy dotyczące uzależnień oraz wystawy prac pokonkursowych. Jest współorganizatorem osiedlowych festynów: „Razem Łatwiej” oraz „Sportowe pożegnanie lata”.

Ciekawą i charakterystyczną formą działalności Filii nr 4 w Zakrzowie są imprezy okolicznościowe przygotowywane

z okazji Dnia Dziecka, Dnia Matki, Andrzejek, a także związane z porami roku. Mają one zawsze barwną i interesującą oprawę. Poprzez różne formy pracy z dziećmi i młodzieżą (przygotowanie jasełek, inscenizacji, wykonywanie stroików, ozdób świątecznych, palm, pisanek) podtrzymuje tradycje i obrzędy świąteczne.

Przy organizowaniu różnego rodzaju imprez MGBP współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami (Środowiskowym Domem Samopomocy w Łęcznej, Centrum Kultury w Łęcznej, przedszkolami, szkołami podstawowymi i średnimi, Towarzystwem Przyjaciół Ziemi Łęczyńskiej, Łęczyńskim Stowarzyszeniem Twórców Kultury i Sztuki Plama, Katolickim Stowarzyszeniem Emerytów i Rencistów, Uniwersytecie Trzeciego Wieku Filia w Łęcznej, Monarem, Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej i in.).

Wychodząc naprzeciw potrzebom czytelników biblioteka zaproponowała nowe formy pracy, takie jak: „Koszyk z książkami” – dla przedszkolaków oraz „Książka na telefon” – dla osób starszych i niepełnosprawnych. Poprzez gromadzenie i upowszechnianie regionalistów promuje dzieje gminy i zasłużonych mieszkańców Ziemi Łęczyńskiej.

Jubileusz biblioteki

W 2018 roku przypada 70-lecie działalności Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej w Łęcznej oraz 10-lecie nadania imienia Zbigniewa Herberta. Uroczysta gala odbyła się w dniu 18 października w Centrum Kultury w Łęcznej. Uroczystość rozpoczął koncert w wykonaniu sopranistki Renaty Panas oraz pianistki Agnieszki Schulz-Brzyskiej. Jako kolejny wystąpił Duet Kana w składzie: Krystyna Woźniczka – skrzypce i Kazimierz Grela – akordeon, który wykonał znane tanga i walce.

Następnie głos zabrała Danuta Panas – dyrektor MGBP, która powitała gości i powiedziała kilka ciepłych słów pod adresem pracowników, czytelników, partnerów biblioteki oraz współorganizatorów spotkania. Kolejnym punktem programu był film przedstawiający 70 lat działalności Biblioteki.

W dalszej części spotkania dokonano aktu wręczenia odznaczeń i wyróżnień pracownikom i księżnicy.

Postanowieniem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej odznaczeni zostali:

Medalem Złotym za Długoletnią Służbę

Jadwiga Ćwirko
Krystyna Skoczylas
Barbara Wójcik

Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę

Joanna Wronisz
Odznakę honorową „Zasłużony dla Kultury Polskiej” przyznaną przez Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Piotra Glińskiego otrzymali:

Danuta Panas
Jadwiga Świrska
Alicja Sylwestrzak
Monika Mazurkiewicz

Dyplomami MKiDN za zasługi w upowszechnianiu kultury i rozwoju czytelnictwa zostały uhonorowane bibliotekarki: Anna Jusińska i Teresa Kozłowska.

Wojewoda Lubelski Przemysław Czarnek nadał okolicznościowy dyplom uznania dla Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Łęcznej z okazji jubileuszu 70-lecia działalności.

Marszałek Województwa Lubelskiego Sławomir Sosnowski przyznał wyróżnienie dla Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej im. Zbigniewa Herberta w Łęcznej za całokształt działalności włożonej w upowszechnianie kultury i rozwój czytelnictwa z okazji 100. rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Przyznał też wyróżnienia w formie grawertonów dla Danuty Panas i Joanny Wronisz.

Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Łęcznej została również uhonorowana przez Dyrektora Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie jubileuszowym medalem pamiątkowym wybitym przez Mennicę Polską z okazji 110. rocznicy WBP.

Następnie miało miejsce wręczenie, na ręce dyrektor Danuty Panas, listów gratulacyjnych z życzeniami, upominków oraz kwiatów.

Nie zabrakło też podziękowań i książek dla byłych pracowników biblioteki oraz wieloletnich czytelników.

Kolejnym punktem uroczystości było wręczenie dyplomów i nagród laureatom konkursu recytatorskiego „Bądź wierny Idź” zorganizowanego z okazji 70-lecia biblioteki, 10. rocznicy nadania placówce imienia Zbigniewa Herberta oraz Roku Herberta. Następnie laureaci konkursu zaprezentowali słuchaczom nagrodzone wiersze. Sponsorem nagród w konkursie było Starostwo Powiatowe w Łęcznej.

Na zakończenie uroczystości goście zostali zaproszeni na jubileuszowy tort i poczęstunek.

Uroczystości towarzyszyła wystawa „Bądź wierny Idź” przygotowana przez Wojewódzką Bibliotekę Publiczną im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie.

W uroczystości wzięli udział przedstawiciele władz Urzędu Wojewódzkiego i Marszałkowskiego w Lublinie, Urzędu Miejskiego i Rady Miejskiej w Łęcznej, Starostwa i Rady Powiatu Łęczyńskiego, Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej im. H. Łopacińskiego w Lublinie, Powiatowej Biblioteki Publicznej w Łęcznej, bibliotek publicznych z powiatu łęczyńskiego. Obecni byli przedstawiciele Centrum Kultury, szkół i przedszkoli oraz innych instytucji, organizacji i stowarzyszeń działających na terenie gminy i powiatu. Zaproszono również byłych wieloletnich pracowników biblioteki, czytelników, młodzież oraz przedstawicieli mediów.

Tekst: Danuta Panas
Dyrektor Miejsko-Gminnej Biblioteki Publicznej
im. Zbigniewa Herberta w Łęcznej
Zdjęcia: Mariusz Bartniczuk

„Pluszak dla Kosowa” – niecodzienna akcja cycowskich uczniów

Kosowo jest państwem położonym na Bałkanach, znajdującym się w trudnej sytuacji politycznej i humanitarnej. W 2008 r. kraj ten ogłosił swoją niepodległość, jednak nadal istnieje tam zagrożenie naruszenia pokoju. Dlatego też na terenie Kosowa działają międzynarodowe wojska NATO w ramach misji KFOR, a wśród nich służbę pełnią żołnierze 7 batalionu kawalerii powietrznej z Tomaszowa Mazowieckiego – jednostki wojskowej współpracującej z Zespołem Szkół w Cycowie.

To właśnie dowództwo 7 bkpow zwróciło się z prośbą o przeprowadzenie wśród młodzieży akcji zbierania maskotek, które żołnierze mogliby przekazać dzieciom z tamtejszych szkół

i przedszkoli z okazji święta 100-lecia odzyskania przez Polskę Niepodległości.

Cycowscy uczniowie po raz kolejny pokazali, że mają dobre serduszka i potrafią świetnie zorganizować się nawet w krótkim czasie. W dniach 23-26 października, przy wsparciu szkolnego Koła Wolontariatu, przeprowadzono akcję, w ramach której udało się zebrać aż 14 dużych worków przeróżnych pluszaków, które z pewnością niejednemu dziecku w Kosowie sprawiły wiele radości.

Tekst: Marta Gawlińska

Zdjęcia: Beata Łaski

„Ułani Lubelscy” – Gminny Konkurs Plastyczny z okazji 100 rocznicy powstania 7 Pułku Ułanów Lubelskich

Na początku października 2018 r. Stowarzyszenie Oświatowo-Kulturalne INICJATYWA w Cycowie ogłosiło konkurs plastyczny pn. „Ułani Lubelscy”, skierowany do uczniów wszystkich szkół z terenu Gminy Cyców.

Organizatorom zależało na zmobilizowaniu dzieci i młodzieży do wspólnego świętowania 100. rocznicy powstania 7 Pułku Ułanów Lubelskich, a także stworzeniu możliwości do rozwijania pasji historycznych i plastycznych. Uczestnicy mieli za zadanie wykonać pracę plastyczną w formacie A3, której głównym tematem był ułan / ułani, w szczególności ułani 7 Pułku.

Wpłynęło ponad 160 prac plastycznych! Każda zachwycała pomysłowością, dlatego jury miało duży kłopot w wyłonieniu zwycięzców. Ostatecznie prace oceniano w czterech kategoriach wiekowych: dzieci przedszkolne (3-6 lat), kl. I-III SP, kl. IV-VI SP oraz najstarsza grupa – kl. VII-VIII SP i kl. III gim.

Komisja konkursowa brała pod uwagę przede wszystkim samodzielność w wykonywaniu pracy, a także ogólny wyraz artystyczny, estetykę wykonania oraz pomysł na interpretację tematu.

W każdej kategorii wiekowej jury przyznało trzy nagrody główne oraz trzy wyróżnienia.

Laureaci konkursu otrzymali dyplomy oraz nagrody rzeczowe, które wręczyli Wójt Gminy Cyców Wiesław Pikuła oraz Dyrektor Zespołu Szkół w Cycowie Zbigniew Rutkowski podczas szkolnych uroczystości z okazji jubileuszu 100. rocznicy powstania 7 Pułku Ułanów Lubelskich.

Konkurs organizowany był w ramach realizacji zadania publicznego pn. „Ułani Lubelscy w historii Cycowa – zorganizowanie przedsięwzięć upamiętniających 98. rocznicę bitwy cycowskiej oraz 100. rocznicę powstania 7 Pułku Ułanów Lubelskich”, realizowanego przez Stowarzyszenie INICJATYWA, a dofinansowanego przez Gminę Cyców.

Tekst: Marta Gawlińska

Zdjęcia: Paweł Enskajt

Wystawa „W drodze do niepodległości” z wizytą w Zespole Szkół w Cycowie

W dniu 11 listopada 2018 r. odbyła się uroczysta inauguracja wystawy „W drodze do niepodległości”, którą przygotowano pod honorowym patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jej partnerami merytorycznymi byli Narodowe Archiwum Cyfrowe i Archiwum Akt Nowych, natomiast fundatorami Bank Pocztowy SA i PERN SA.

Po raz pierwszy wystawę udostępniono w gmachu Sejmu w lutym 2018 r. i od tamtego momentu odwiedzała szkoły i różne instytucje na terenie całej Polski – w każdym miejscu pozostając tylko przez kilka dni.

Wystawę tworzy 30 plasz o wymiarach 1m x 2m, prezentujących trudną drogę do odzyskania przez Polskę niepodległości oraz pierwsze lata budowania państwowości i utrzymania jej pomimo licznych zagrożeń. Przedstawiono wielu Ojców polskiej niepodległości, m.in. Marszałka Józefa Piłsudskiego, gen. Józefa Hallera, Romana Dmowskiego, Ignacego Jana Paderewskiego.

W sposób chronologiczny zaprezentowano także najważniejsze wydarzenia składające się na proces kształtowania się państwowości polskiej poczynając od wybuchu I wojny światowej aż po rok 1924.

Uroczystą inaugurację wystawy w cycowskiej szkole poprzedził przepiękny Koncert Pieśni Patriotycznych w wykonaniu solistów oraz szkolnego chóru. Uczniowie śpiewając opowiadali o ważnych momentach naszej historii, a każdą piosenkę poprzedzał dodatkowo krótki komentarz na temat okoliczności jej powstania.

Wystawa jeszcze przez kilka dni była dostępna dla wszystkich zainteresowanych. Oprócz uczniów Zespołu Szkół w Cycowie wystawę zwiedzili także dzieci i młodzież ze wszystkich szkół z terenu Gminy Cyców, jak również grupa uczniów z Zespołu Szkół Górniczych w Łęcznej – łącznie ok. 600 osób.

Tekst: Marta Gawlińska

Zdjęcia: Paweł Enskajt

Gmina Spiczyn

Czy nasza Niepodległa jest moją historią?

Odpowiedź na to pytanie wydaje się oczywista dla każdego Polaka. Ale, aby każdy z nas to zrozumiał, powinien choć na chwilę stać się badaczem naszych dziejów, oraz mieć świadomość tworzenia historii miejsc, z którymi jest związany. Takie właśnie są założenia Projektu współfinansowanego przez Fundację PZU w ramach programu dotacyjnego „Z Fundacją PZU po lekcjach” pt. „Nasza Niepodległa- moja historia”. Projekt ten realizowany jest przez Stowarzyszenie Oświatowe „CJZ” w Szkole Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Charleżu, w Szkole Podstawowej im. Bolesława Prusa w Januszówce oraz w Szkole Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie w Zawieprzycach w Gminie Spiczyn.

Uczniowie tych szkół podczas innowacyjnych zajęć pozalekcyjnych poznają historię odzyskania niepodległości oraz dorobek i osiągnięcia Polski w XX i XXI w. w różnych dziedzinach życia społecznego, ekonomicznego i kulturalnego.

Badanie historii i zwyczajów, dokumentowanie swojej pracy, oraz prezentowanie jej efektów sprawia, że zarówno uczestnicy zajęć jak i odbiorcy wydarzeń zdobędą nie tylko wiedzę historyczną ale również poczucie lokalnej tożsamości i obywatelskiej odpowiedzialności za kształt lokalnej wspólnoty oraz własną przyszłość.

A postrzeganie teraźniejszości jako elementu wielkiego dziejowego procesu pozwoli docenić wagę wolności, solidarności oraz poszanowania praw człowieka.

Tak poznawana historia nie jest dla uczniów zbiorem suchych faktów. Staje się namacalna i plastyczna. Okraszona została pieśniami niepodległościowymi, opowieściami o wydarzeniach z życia mieszkańców najbliższych okolic i Lubelszczyzny, wspomnieniem sławnych postaci związanych z regionem, którzy mieli wpływ na odzyskanie niepodległości i odbudowę Państwa Polskiego w różnych dziedzinach życia.

We współtworzenie wydarzeń artystycznych takich jak: Obchody 100-lecia Odzyskania Niepodległości w Szkołach prowadzonych przez Stowarzyszenie „CJZ” w listopadzie 2018 r., Konkurs Historyczny, wycieczki oraz Gala Niepodległości z Wieczorem Muzyki Filmowej zaplanowana na czerwiec 2019 połączona z promocją publikacji redagowanej w czasie zajęć, zaangażowali się nie tylko uczniowie, ale również ich rodzice, dziadkowie, sąsiedzi.

W Szkole Podstawowej im. Marii Skłodowskiej-Curie, gdzie obchodzono „100-lecie Szkoły na 100-lecie odzyskania Niepodległości” oprócz wspomnień z uroczystości uświetnionej prezentacją wyda-

rzeń z ostatnich 100 lat dziejów Lubelszczyzny, Szkoły i miejscowości, gawędami pasjonatów historii, wspomnieniami absolwentów Szkoły i uczniów oraz zatańczeniem międzypokoleniowego poloneza, powstał również trwały ślad tych wydarzeń-Kapsuła Czasu z pamiątkami dla przyszłych pokoleń i młodych badaczy. Już wiemy, że historia naszej Niepodległej, której stale uczymy się przez poznawanie tego, co interesuje nas najbardziej, o której opowiada-

ją i śpiewają różne pokolenia, którą można dotknąć i doświadczyć w czasie wycieczek historyczno-krajoznawczych i przekonać się, że miała wpływ na wszystkie dziedziny życia, na osiągnięcia nauki, cywilizacji, ekonomii, rolnictwa, przemysłu i kultury naprawdę jest naszą historią, za którą teraz my jesteśmy odpowiedzialni.

Tekst: Jolanta Mackiewicz

Oni proszą o naszą pamięć...

Nasza ziemia rodzinna skrywa bardzo wiele tajemnic. Niektóre z nich wystarczy dostrzec, ponieważ znajdują się „na wyciągnięcie ręki”. Inne należy wytropić i poddać różnym analizom. Nie zawsze są to trudne tematy, archeologiczne, odległe w czasie, obce mentalnie, przeznaczone tylko dla profesjonalistów lub pasjonatów...

Co dziś zobaczymy? Ogrodzenie wykonane w 1980 r. z prętów metalowych, ledwie czytelną tabliczkę z napisem, a wewnątrz ogrodzenia kopiec o wymiarach 13 m x 8 m (w przybliżeniu), wysoki ok. 2m, pokryty przerośniętą trawą. Śladów po małych mogiłach wokół kopca nie ma. I tylko wiekowe lipy z tego cmentarza szepczą swoje opowieści, których nikt spośród współ-

Świętowany w 2018 r. jubileusz 100-lecia niepodległości Polski wyznacza kierunek poszukiwań i przywołuje temat walk w okresie I wojny światowej, która pozostawiła niemało śladów w wielu miejscowościach Lubelszczyzny. Skłania także do refleksji, gdyż bardzo myli się ten, kto twierdzi, że ta wojna odcisnęła swoje piętno tylko w dużych miastach, generując wydarzenia, które „przeszły” do podręczników historii. Również w małych wioskach można jeszcze natknąć się na „pamiątki” po krwawych walkach, które w Polakach rozbudziły marzenia o wolności. Na te ślady dawnej wojny można natknąć się podczas spacerów po najbliższej okolicy.

Jak to jest z odkrywaniem tej wielkiej historii w miejscowościach gminy Spiczyn?

Wędrując po Charleżu, trzeba zacząć od wojennego cmentarza, który znajduje się na polach w zachodniej części wsi. Kiedyś były tutaj grunty należące do Wacława Daszewskiego, zamieszkałego na folwarku, położone z dala od zabudowań. Domy skupiały się w innym rejonie miejscowości, wzdłuż rzeki. Tutaj były tylko pola... Współcześnie cmentarz „jest schowany” za gospodarstwem państwa Krzysiaków. Ale widoczna z daleka kępa wysokich drzew przypomina o historycznym znaczeniu tego miejsca.

Cmentarz założony został przez władze austriackie w 1915 r. Pochowano na nim 400 żołnierzy austro-węgierskich (min. z 14. pułku piechoty oraz 18., 21. i 34. pułku Landsturm) i rosyjskich, poległych w walkach toczonych w rejonie Charleża i Bystrzycy w dniach 3 - 4 sierpnia 1915 r. Pochowano ich w dużej zbiorowej mogile, której znakiem był wysoki wówczas kopiec. Jeszcze w okresie I wojny światowej przeniesiono na ten cmentarz pochówki 29 żołnierzy austro-węgierskich i 3 żołnierzy rosyjskich z cmentarza parafialnego w Bystrzycy. Znacznie później – 25 VIII 1934 r. przeniesiono tutaj szczątki żołnierzy z cmentarza wojennego w Zawieprzyczach.

Opracowania historyczne podkreślają, że na powierzchni 0,06 ha obok kurhanu (kopca) znajdowały się zarówno mogiły zbiorowe jak i pojedyncze. Jeszcze w latach międzywojennych były na nich krzyże z tabliczkami, zaś teren otoczono najpierw niskim wałem ziemnym, potem ogrodzeniem drewnianym.

czesnych nie rozumie...

Natomiast kartoteka w Archiwum WKZ w Lublinie zawiera informację, że na tym cmentarzu spoczęło łącznie 370 poległych. Tę liczbę najczęściej podają także regionaliści.

„Historia zaokrąglą szkielety do zera” - napisała kiedyś Wisława Szymborska. Pewne jest to, że w tym miejscu spoczęli żołnierze różnych narodowości, którzy stanęli naprzeciw siebie, służąc we wrogich sobie armiach. Zginęli daleko od domu, na początku wielkiej wojny, która po latach zyskała określenie „światowa”. Byli synami, mężami, ojcami... Rozkazy wojenne przygnały ich w te strony. Służyli. Walczyli. Polegli. Kochali. Byli kochani. Ale o to już nikt nie zapyta...

Może byli wśród nich Polacy, wcieleni tuż przed wojną do obcych armii? Z mogił na to pytanie już nikt nie odpowie... Pewne są WIELKIE fakty. W wyniku tej wojny powstała na nowo POLSKA! W tym roku uroczymy świętujemy 100-lecie JEJ istnienia. A cmentarz w Charleżu zastygł cicho, nieco na uboczu, nieoznakowany, jakby trochę zapomniany...

Niemal na przeciwległym krańcu gminy, w miejscowości Stoczek (kiedyś ten rejon wsi nazywano: Kijany Dalsze), możemy natknąć się na drewnianą kapliczkę, którą wzniesli nasi przodkowie w okolicy, gdzie również toczyły się zażarte zmagania między żołnierzami wrogich mocarstw: Rosji, Niemiec i Austro-Węgier.

Kapliczka znajduje się na miejscu byłego cmentarza z I wojny światowej, na którym znajdowało się 56 grobów żołnierzy rosyjskich i niemieckich, które w latach 30. XX w. zostały przeniesione do Dratowa. Na małym skrawku ziemi Jan Łukowski postawił kapliczkę. Uczynił to z pomocą sąsiadów. Mieszkańcy nie chcieli, aby to miejsce zostało zapomniane. Wszyscy w okolicy bardzo przeżywali krwawe walki, które toczyły się w tym rejonie na przełomie lipca i sierpnia 1915 r., a były częścią wielkiego frontu i wielkiej historii. Starty się wówczas dwie wielkie obce armie i długo walczyły o utrzymanie Lublina i niemal każdego metra ziemi w całym regionie...

A ziemia ta przecież od wieków należała do Polaków. Ta ziemia stała się miejscem pierwszego spoczynku dla kilkudziesię-

sięciu żołnierzy, którzy znaleźli się na froncie, uwikłani w wielką historię, wrzuceni w wir wydarzeń, na które z pewnością żadnego wpływu nie mieli... Zginęli z dala od swych rodzin i domów, walcząc o nieswoją ziemię, zapomniani i nieznani...

Na północnym skraju wsi Zawieprzycy, przy dawnej drodze do Nowej Woli, całkiem blisko kompleksów leśnych drzewa szumią tajemniczo... Zobaczymy wśród nich 2 dorodne lipy i stare akacje, a także przeredzony rząd wysokich modrzewi, które z pewnością nie zasiały się tu same...

Dawniej dla wszystkich to było miejsce znane i oczywiste. Tutaj znajdował się cmentarz żołnierzy niemieckich z I wojny światowej! W wiarygodnych dokumentach przeczytamy, że – oprócz 32 Niemców - pochowano tutaj także 3 żołnierzy rosyjskich i 1 lub 2 austro-węgierskich. Łącznie 36 lub 37 ludzi, którzy walczyli w wyczerpujących zmaganiach toczonych w tym rejonie na początku sierpnia 1915 r. Niektórzy z nich zmarli z powodu odniesionych obrażeń w szpitalu polowym, który działał w Zawieprzycach. A potem zostali pogrzebani za wsią, na brzegu wiejskiego pastwiska!

Kiedyś cmentarz był otoczony drewnianym parkanem. Pośrodku stał także drewniany wysoki krzyż. Wokół niego usypano 12 różnych mogił: zbiorowych i pojedynczych.. Oficjalnie podaje się, że w latach 30. XX w. szczątki ofiar przeniesiono na cmentarz w Charleżu. Niektórzy starsi mieszkańcy powołują się na wspomnienia swoich dziadków i mówią, że również rodziny poległych przyjeżdżały w tym czasie do Zawieprzycy w poszukiwaniu grobów i – na ich prośbę – ekshumowano i transportowano prochy bliskich we wskazane miejsca w rodzinnych stronach, gdzie za granicę... Czy te „przenosiny” przeprowadzono z należytą starannością? Kto dziś to pamięta?

Pewne są tylko niektóre informacje. Na przykład ta, że w Archiwum WKZ można natknąć się na listę poległych i pochowanych w Zawieprzycach żołnierzy niemieckich. Większość z nich nawet nie miała stopnia wojskowego! Byli młodymi poborowymi, którzy zakończyli życie gdzieś w Polsce, wplątani w działania wojenne. Umarli tam, gdzie przyszli i walczyli, wykonując czyjeś rozkazy.

To wzruszające i smutne... Ale jeszcze smutniejsze jest to, że po 100 latach nikt tego nie pamięta lub nie chce pamiętać! Jeszcze 10-12 lat temu przychodziły tu dzieci ze szkoły „na grób nieznanego żołnierza”. Zapaliły lampkę i wracały na lekcje... Ludzie idący na pole lub do lasu „Zdrowaśkę” i „Wieczny odpoczynek” zmówili... Bo krzyż im coś przypominał...

Dzisiaj to miejsce zostało jakby zapomniane niemal przez wszystkich. Nie ma krzyża, nie ma nawet symbolicznej mogiły. Chociaż... Dociekliwy obserwator zobaczy na małym pagórku kamienie... Ułożone ludzką ręką... Ktoś jednak pamięta?!

Tekst: Antonina Gajos

Fotografie wykonali uczestnicy projektu Manewry Historyczne 2018 finansowanego przez Muzeum Historii Polski. W ramach projektu ukazała się książka „Niemi świadkowie przeszłości. Miejsca znane i zapomniane- gmina Spiczyn i okolice”, która zawiera informacje o kilkudziesięciu obiektach z przeszłości, które znajdują się w różnych miejscowościach tej gminy.

Ponad podziałami pod flagą białą czerwoną

Obchodzone 11 listopada Święto Niepodległości miało szczególnie uroczysty charakter, ponieważ minęło sto lat, od kiedy Polska odzyskała swoją państwowość. Harmonogram tego święta w Gminie Uścimów rozpoczęła uroczysta msza święta w kościele

parafialnym, z udziałem władz gminy, dyrekcji szkół, zaproszonych gości, pocztów sztandarowych, chóru męskiego Pojezierze, dzieci, młodzieży i wszystkich mieszkańców naszej gminy. Mazurek Dąbrowskiego, który zabrzmiał na zakończenie mszy świętej śpiewany

był jakby głośniejszy, mocniejszy, a tę zakręciła się w niejednym oku. Następnie udaliśmy się w uroczystym przemarszu pod pomnik legendarnego majora Bogusława Ejtminowicza oraz obelisk Marszałka Józefa Piłsudskiego. Składaliśmy kwiaty, zapaliliśmy znicze, oddawaliśmy pokłon i cześć symboliczną minutą ciszy. W szkole wysłuchaliśmy montażu słowno-muzycznego „Niepodległa”, a potem wspólnie z zespołem męskim Pojezierze śpiewaliśmy pieśni patriotyczne.

I chyba to co najważniejsze, cała istota tego dnia zamknęła się w słowach, które wypowiedział dyrektor szkoły w Starym Uścimowie mgr Adam Tusiński mówiąc: „Cieszę się, że spotykamy się

tu wszyscy, ponad podziałami...” bo jak widać dla wyższych celów potrafimy się zjednoczyć nie zwracając uwagi na swoje codzienne odmienne zdanie, przekonania, czy poglądy polityczne. Proboszcz parafii Uścimów Ksiądz Kanonik dr Jerzy Grochowski zorganizował w tym dniu rajd rowerowy „Dla Niepodległej”, a mieszkańcy Nowego Uścimowa zorganizowali patriotyczną wieczornicę.

Tekst: Magdalena Haraszczuk

Otwarcie świetlicy w Nowej Jedlance

Październik 2018, wspólnymi siłami i dzięki pieniążkom z Funduszu Sołeckiego oraz dzięki pomocy ludzi dobrej woli udało się w Nowej Jedlance otworzyć świetlicę wiejską. Nazwaliśmy ją „od maluszka do staruszka”, ponieważ chcemy aby korzystali z niej wszyscy mieszkańcy. Jest skromnie, ale wyposażona, a w czasie postaramy się ją doposażyć w niezbędne sprzęty. Zaprzyjaźniona firma obiecała że odda nam ze dwa komputery jak będzie odświeżać sprzęt komputerowy a inna zaprzyjaźniona firma przekazała nam i posadziła piękne tuje wokół świetlicy. Otwarcie odbyło się nawet z lekką pompą, ponieważ oczywiście nie zawiedli nasi przyjaciele, w więc Zespół Męski Pojezierze pod dyrekcją Ewuni pięknie zaśpiewał nam, Butrynowie – świetny zespół z Lublina który gra muzykę dawną – pięknie nam zagrał i pokazał jak tańczy się do takiej muzyki, troszkę już zapomnianej – a wielka szkoda bo to muzyka naszych rodziców i dziadków i warta zapamiętania. Oczywiście przyjechały także fajne dziewczyny z Krasnego w strojach ludowych, które zaśpiewały i zatańczyły. Byli także goście z KUL-u w Lublinie – studentka muzykologii z Japonii oraz Profesor muzyko-

log, który był troszeczkę zaskoczony, że na wsi budzi się kultura, że ludzie chcą się spotykać i pielęgnować kulturę dawną i tworzyć takie miejsca spotkań różnych kultur. Dzisiejsza wieś jest już inna niż kilkadziesiąt lat temu. Teraz na wsi spotykają się różne środowiska, swoje domy letnie ma dużo osób miejskich, dla których wieś jest oazą ciszy i spokoju, ale także wiele osób wraca na wieś wtedy gdy są już na emeryturze i mają czas zajmować się działką i uprawiać piękne ogrody kwiatowe i warzywne. Oczywiście całość poświęcił nasz Ksiądz Proboszcz z Ostrowa Lub., wstępując na otwarcie przecinałmy z Danusią, naszą Panią Sołtys i oczywiście z Wójtem Panem Wołoszkiewiczem, dzięki któremu mogliśmy tę świetlicę dokończyć.

Takim zakończeniem naszej pracy jest tablica pamiątkowa która zawisnie na budynku i będzie nam przypominać, że świetlica nasza powstała na pamiątkę 100 LECIA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI.

Tekst: Starownik Barbara

Poetycko w Krasnem...

„Pielgrzym wiary”, „Gdy przypomnę sobie matkę”, „Zapomniane progi”... to tylko niektóre z wierszy, których mogliśmy wysłuchać podczas wieczorku poetyckiego w gminie Uścimów.

Spotkanie to zostało zorganizowane z inicjatywy pani sołtys wsi Krasne - Ewy Śliwińskiej, która wraz z zaprzyjaźnionymi osobami zajęła się przygotowaniem i prowadzeniem wieczornego spotkania upamiętniającego lokalnego, niezżyjącego już poetę ludowego, pana Mieczysława Kościńskiego.

Poeja tego autora była głównym tematem naszego wieczornego spotkania, które odbyło się 17 listopada 2018r. w Remizie OSP w Krasnem. Zaproszeni goście nie zawiedli, sala wypełniona była po brzegi.

Recytacja wierszy, występ Chóru Męskiego Pojezierze z Gminy Uścimów, przemowy, to tylko niektóre z atrakcji tego wieczoru. Gospodarze wsi Krasne ugościli przybyłych gości smacznym poczęstunkiem, a atmosfera spotkania sprzyjała biesiadowaniu do późnych godzin nocnych.

Wszystkich zainteresowanych poezją Mieczysława Kościńskiego zapraszamy do miejscowej Biblioteki Publicznej w Starym Uścimowie, gdzie dostępny jest zbiór wierszy poety pt. „Zapomniane progi”.

Tekst: Haraszczuk Magdalena

Kącik Literacki

Kościński Mieczysław jeden z najciekawszych współczesnych pisarzy ludowych Lubelszczyzny. Urodził się 3 maja 1941 roku we wsi Rogoźno, gm. Ludwin, woj. lubelskie. Miał sześcioro rodzeństwa. Po II wojnie światowej przybyli do wsi Krasne, gm. Uścimów. Po śmierci matki i brata mieszkał samotnie.

W 1956 r. ukończył szkołę podstawową, dalszą naukę musiał przerwać z powodu choroby. Od 17 roku życia nie mógł chodzić o własnych siłach., poruszał się przy pomocy wózka inwalidzkiego. Od 1969 roku był korespondentem GUS, za co otrzymał od tej instytucji złotą, srebrną i brązową odznakę. Od 1960 roku prowadził punkt biblioteczny w rodzinnej miejscowości. Już jako mały chłopiec „lubił układa wierszyki”. Na poważnie pisał od około 1970 roku, powodowany „chęcią pokazania, że coś w życiu potrafi i dla wypełnienia wolnego czasu”. Kościński jest autorem liryków, tekstów satyrycznych, okolicznościowych i wierszowanych legend. Debiutował na początku lat siedemdziesiątych ubiegłego wieku w „Gromadzie – Rolniku Polskim”, zamieszczał tam również później satyry i korespondencje terenowe. W konkursie literackim im. Jana Pocka otrzymywał wielokrotnie nagrody i wyróżnienia. W 1997 roku jury uhonorowało go nagrodą specjalną w dziedzinie poezji za podejmowanie tematyki współczesnej, II nagrodę uzyskał w 2001 roku, III w 2000 i 2002r., a wyróżnienia w latach 1988, 1990, 1998, 1999, 2003, 2004. Jego aktywność twórczą doceniono także instytucjonalnie odznaką „Zasłużonego Działacza Kultury” (1990) oraz „Honorową Odznaką za Zasługi dla Lubelszczyzny” (1998). Drukował m.in. w „Biuletynie Informacyjnym Stowarzyszenia Twórców Ludowych” i Twórczości Ludowej”. Od 1980 roku należał do Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Jego krótki biogram ukazał się w „Biul. Inf. STL” (1982, nr 23-24), pisano też o nim w „Dzienniku Lubelskim”(1994).

Panie!

Posiwały moje skronie
plecy się zgarbiły
a gorące niegdyś dłonie
płomień swój zgubiły

Harde oczy zmatowiały
serce zwalnia biegu
bruzdy czoła poorały
dobijam do brzegu

autor : *Mieczysław Kościński*

Kocham wieś rodzinną

Kocham swoją wieś rodzinną
i choć ziemia tu uboga,
nie zamienię jej na inna,
bo tu mego życia droga.

Biegnie już przez długie lata,
wśród znajomych pól się wije,
tutaj moja stara chata
pod słomiany dach się kryje.

Tu znam każdy kamień polny
i przydrożne wszystkie drzewa,
tu się czuję jak ptak wolny,
tu mi wiatr swobodny śpiewa.

Kocham swoją wieś rodzinną na inną jej nie zmienię,
tu spędziłem swe dzieciństwo,
tu mych przodków krąży cienie.

z rękopisu
autor: Mieczysław Kościński, w „Zapomniane proggi”

W debiutanckim tomiku „Zapomniane proggi” wyróżniają się dwa podstawowe kręgi treściowe. Jeden ustanawiają wiersze satyryczne o wyraźnych odniesieniach społeczno - politycznych. Są to utwory przeniknięte żywiołem negacji, ostre w ocenach. Tematyka tego rodzaju tekstów wiedzie od krytyki wypaczeń biurokratycznego, korupcyjnego, pasożytniczego systemu obsługującego rolnictwo w okresie PRL-u, do kwestii łączących się z ujemnie postrzegana akcesja unijna. W największym stopniu, z olbrzymia pasją ostre krytyki tnie wynaturzenia transformacji ustrojowej, zafundowanej polskiej wsi przez rewelatorów ekonomicznych III Rzeczypospolitej. Następnym „rdzeniowym” kręgiem tematycznym „Zapomnianych progów” kształtują wiersze osobiste o mocno zarysowanej tkance autobiograficznej.

Są to przekazy głęboko emocjonalne, szczere, rzadko spotyka się we współczesnej literaturze ludowej tak daleko idące treści prywatne. Widzimy tu dużo gorczy, bólu istnienia i lęku o byt. Edycje dopełniają nostalgiczne wizje szczęśliwego dzieciństwa, radosnego bytowania wśród najbliższych.

W sumie główną tonacją poetycko-satyrycznego zbioru „Zapomniane proggi” okazuje się smutek, zwątpienie, przeważa tęsknota za przeszłością i obawa przed skutkami przeobrażeń dziejowych. Odszedł od nas tam gdzie niema zmartwień i jest się szczęśliwym 18 listopada 2006r.

Opracowanie: Józefa Werduch

Legenda o Świętym Kamieniu

Gdy będziesz zwiedzał
Pojezierze Łęczyńsko-Włodawskie,
To przyjedź koniecznie nad jezioro Krasne,
Zatrzymaj się chwilę przy Świętym Kamieniu
I odcisnięte na nim ślady obejrzyj w milczeniu,
Bo jak opowiadają najstarsi tej wioski,
To są odcisnięte ślady Matki Boskiej.

Tu gdzie dziś jezioro roztacza swe wody,
Stało niegdyś miasto przesłiczej urody,
Lecz rządził nim władca chciwy i ponury,
Co nigdy biedaka nie wpuścił za mury.

Gdy się ktoś pojawił ubogo ubrany,
To był przez pacholków od bram odpędzany,
Więc niejednen biedak z pragnienia i głodu
Kończył swoje życie za murami grodu.

Aż pewnego razu jak opowieść plecie,
Kiedy jeszcze święci chodzili po świecie,
Na płaskim kamieniu tuż u bramy miasta
Postawiła stopę uboga niewiasta

I wicią brzożową, którą w rękę miała,
Delikatnie w bramę miasta zapukała,
A że zmęczona i spragniona była,
To pokornym głosem o wodę prosiła.
Ale pacholkiwie, co przy bramie byli,
Nie dali jej wody, tylko z niej sztydziłi,
Szybciej nad niewiastą głąz by się zlitował
Niż okrutny władca, który tam panował.
I oto w jednej chwili rzecz się dziwna stała,
Pociemniało niebo a ziemia zdrzała,
A gdy się po chwili niebo rozjaśniło,
Już owego miasta na ziemi nie było.

Tylko w tamtym miejscu kipiel bulgotała
I fala z wściekłością o brzeg uderzała,
I poszła legenda po miastach i wioskach,
Ze to nie była żebraczka, tylko Matka Boska,
Która przed wiekami tędy wędrowała
I chciwego władcę srogo ukarała.

1997 rok, z rękopisu
autor Mieczysław Kościński,
w: Mieczysław Kościński „Zapomniane proggi”

KĄCIK KULINARNY

„Kulinarne dziedzictwo obszaru LGD Polesie” - Warsztaty kulinarne w Cycowie

Dnia 15 grudnia 2018 roku Ochotnicza Straż Pożarna w Świerszczowie zorganizowała pierwsze z cyklu warsztatów kulinarnych realizowanych w ramach poddziałania 19.2 „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność” objętego PROW na lata 2014 – 2020 na realizację operacji pn.: „Kulinarne dziedzictwo obszaru LGD Polesie”. W warsztatach, które odbyły się w Cycowie uczestniczyło 10 kobiet. Podczas warsztatów uczestniczki pod okiem kucharza Kamila Kotarskiego przygotowywały pierniczki, pierogi z kaszą gryczaną i twarogiem oraz roladki ze schabu z farszem z grzybów suszonych i kaszy gryczanej.

Powyższy projekt zakłada przeprowadzenie II warsztatów kulinarnych, zorganizowanie konkursu kulinarnego dla uczestników warsztatów oraz wydanie publikacji kulinarnej przedstawiającej potrawy ściśle związane z obszarem LGD „Polesie”. Założeniem jest, że we wszystkich warsztatach kulinarnych weźmie udział łącznie 110 osób. Okres realizacji projektu zaplanowany został od grudnia 2018 roku do czerwca 2019 roku.

Wartość całkowita projektu wynosi 59 522,00 zł, a wysokość dofinansowania wynosi 100%.

Tekst: Karolina Świeczak

Poniżej przedstawiamy Państwu krótką fotorelację z powyższego wydarzenia.

„Kulinarne dziedzictwo obszaru LGD Polesie”

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich:
Europa inwestująca w obszary wiejskie”